1.7. Kıblenin Değişmesi

Peygamberimiz ve Müslümanlar Mekke döneminde namazlarını kılarken Kudüs'e doğru dönerek kılıyorlardı. Hicretten sonra Müslümanlar Mescid-i Aksa'ya doğru namaz kılmaya devam ettiler. Kuba Mescidi ve Mescid-i Nebi'nin kıbleleri Kudüs'teki Mescidi Aksa'ya göre yapılmıştı. Bu durum, hicretin on yedinci ayına kadar böyle devam etti.

Günümüzde kıble yönü bulmada kullanılan bir pusula örneği.

Müslümanların Kudüs'e doğru yönelerek namaz kılması Hristiyan ve Yahudilerin kendilerine bir pay çıkararak üstünlük iddia etmelerine sebep oldu. Çünkü Kudüs onların da kıblesiydi.

15. Buhari, Ezan, 1-19

Peygamberimizin gönlünden Kâbe'ye doğru dönerek namaz kılmak geçiyordu. Receb ayı ortalarında bir pazartesi günü Peygamberimiz öğle namazını kıldırırken Allah:

قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى السَّمَٓاءِۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَاۖ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُۜ ... ﴿١٤٤﴾

"(Ey Muhammed!) Biz senin yüzünün göğe doğru çevrilmekte olduğunu (yücelerden haber beklediğini) görüyoruz. İşte şimdi, seni memnun olacağın bir kıbleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzlerinizi o tarafa çevirin..."[16] ayetiyle kıble değişikliğini bildirdi. Bu esnada ikinci rekâtın sonuna gelmiş olan Peygamberimiz, hemen yönünü Kâbe'ye doğru çevirdi. Cemaat de saflarıyla beraber döndüler. Hep birlikte yeni kıbleye yöneldiler. Böylece namazın diğer iki rekâtı, Kâbe'ye doğru dönerek kılındı. Kıble değişikliğini fırsat bilen Yahudiler ve münafıklar "Muhammed dininde tereddüt edip kâh doğuya kâh batıya dönüyor." gibi bazı dedikodular ortaya attılar. Bunun üzerine Allah, "**İnsanların beyinsizleri: Yöneldikleri kıbleden onları çeviren nedir? diyecekler; de ki: "Doğu ve batı Allah'ındır. O, dilediğini doğru yola eriştirir"**.[17] ayetiyle tartışmaları bitirip fitnenin yayılmasını engelledi.

Mescid-i Kıbleteyn
Kıblenin Mescid-i Aksâ'dan Kâbe'ye çevrilmesi sırasında Hz. Peygamber'in içinde namaz kıldırmakta olduğu camimin günümüzdeki görünümü.

16. Bakara suresi, 144.ayet.
17. Bakara suresi, 142.ayet.